



## Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA TRIBUNALULUI (Camera a noua)

12 iulie 2016\*

„Acțiune în anulare — Politica externă și de securitate comună — Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina — Înghețarea fondurilor — Lista persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică înghețarea fondurilor și a resurselor economice — Includerea numelui reclamantului — Adaptarea concluziilor — Decesul reclamantului — Inadmisibilitate — Dovada temeiniciei includerii în listă — Acțiune în mod vădit fondată”

În cauza T-347/14,

**Olga Stanislavivna Yanukovych**, în calitate de moștenitoare a lui Viktor Viktorovych Yanukovych, cu domiciliul în Kiev (Ucraina), reprezentată de T. Beazley, QC,

reclamantă,

împotriva

**Consiliului Uniunii Europene**, reprezentat inițial de E. Finnegan și de J.-P. Hix, ulterior de J.-P. Hix și de P. Mahnič Bruni, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de

**Comisia Europeană**, reprezentată de S. Bartelt și de D. Gauci, în calitate de agenți,

intervenientă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE de anulare, pe de o parte, a Deciziei 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO 2014, L 66, p. 26), astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2014/216/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2014/119 (JO 2014, L 111, p. 91), și a Regulamentului (UE) nr. 208/2014 al Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO 2014, L 66, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 381/2014 al Consiliului din 14 aprilie 2014 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO 2014, L 111, p. 33), și, pe de altă parte, a Deciziei (PESC) 2015/143 a Consiliului din 29 ianuarie 2015 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO 2015, L 24, p. 16) și a Regulamentului (UE) 2015/138 al Consiliului din 29 ianuarie 2015 de modificare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO 2015, L 24, p. 1), precum și a Deciziei (PESC) 2015/364 a Consiliului din 5 martie 2015 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO 2015, L 62, p. 25) și a

\* Limba de procedură: engleza.

Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/357 al Consiliului din 5 martie 2015 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO 2015, L 62, p. 1), în măsura în care acestea îl privesc pe domnul Viktorovych Yanukovych,

TRIBUNALUL (Camera a noua),

compus din domnii G. Berardis (raportor), președinte, și O. Czúcz și A. Popescu, judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

dă prezenta

### Ordonanță

#### Istoricul cauzei

- 1 Prezenta cauză se înscrie în cadrul măsurilor restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina.
- 2 Domnul Viktor Viktorovych Yanukovych era unul dintre fiii fostului președinte al Ucrainei, precum și unul dintre membrii Verkhovna Rada (Consiliul Suprem).
- 3 La 5 martie 2014, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2014/119/PESC privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO 2014, L 66, p. 26).
- 4 Articolul 1 din Decizia 2014/119 prevede, la alineatele (1) și (2), următoarele:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de către persoane care au fost identificate ca fiind responsabile pentru deturnarea de fonduri ale statului ucrainean și de către persoane responsabile pentru încălcarea drepturilor omului în Ucraina, precum și de către persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, astfel cum sunt enumerate în anexă.

(2) Niciun fond sau resursă economică nu se pune, în mod direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor enumerate în anexă.”
- 5 Modalitățile măsurilor restrictive în cauză sunt definite la alineatele următoare ale aceluiași articol.
- 6 La aceeași dată, Consiliul a adoptat, în temeiul articolului 215 alineatul (2) TFUE, Regulamentul (UE) nr. 208/2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO 2014, L 66, p. 1).
- 7 Conform Deciziei 2014/119, Regulamentul nr. 208/2014 impune adoptarea măsurilor restrictive în cauză și definește modalitățile respectivelor măsuri restrictive în termeni identici în esență cu cei ai deciziei menționate.
- 8 Numele persoanelor vizate de Decizia 2014/119 și de Regulamentul nr. 208/2014 apar pe lista care figurează în anexa la respectiva decizie și în anexa I la regulamentul menționat (denumită în continuare „lista”), însoțite printre altele de motivarea includerii lor.

- 9 Numele domnului Yanukovych apărea pe listă cu informațiile de identificare „fiul fostului [p]reședinte [Ianoukovitch], membru al Verkhovna Rada (Consiliul Suprem)” și cu următoarea motivare:

„Persoană supusă urmării penale în Ucraina pentru anchetarea unor [a se citi «participarea la»] infracțiuni legate de delapidarea [a se citi «deturnarea»] de fonduri ale statului ucrainean și transferul lor ilegal în afara Ucrainei.”

- 10 La 6 martie 2014, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un Aviz în atenția persoanelor care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute în Decizia 2014/119 și în Regulamentul nr. 208/2014 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Ucraina (JO 2014, C 66, p. 1). Potrivit acestui aviz, „[p]ersoanele vizate pot trimite Consiliului [...] o cerere însoțită de documente doveditoare, solicitând reanalizarea deciziei pe baza căreia au fost incluse [în] list[ă] [...]”. Avizul atrage de asemenea atenția persoanelor în cauză „asupra posibilității de a contesta decizia Consiliului în fața [Tribunalului], în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 275 al doilea paragraf și la articolul 263 al patrulea și al șaselea paragraf [TFUE]”.

- 11 Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 au fost modificate prin Decizia de punere în aplicare 2014/216/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2014/119 (JO 2014, L 111, p. 91) și, respectiv, prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 381/2014 al Consiliului din 14 aprilie 2014 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO L 2014, L 111, p. 33).

- 12 Decizia 2014/119 a fost ulterior modificată prin Decizia (PESC) 2015/143 a Consiliului din 29 ianuarie 2015 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO 2015, L 24, p. 16), intrată în vigoare la 31 ianuarie 2015. În ceea ce privește criteriile de desemnare a persoanelor vizate de măsurile restrictive în discuție, reiese din articolul 1 din decizia menționată că articolul 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119 este înlocuit cu textul următor:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de persoane care au fost identificate ca fiind responsabile de deturnare de fonduri ale statului ucrainean și de persoane responsabile de încălcarea drepturilor omului în Ucraina, precum și de persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, astfel cum sunt enumerate în anexă.

În sensul prezentei decizii, persoanele identificate ca fiind responsabile de deturnare de fonduri ale statului ucrainean includ persoane care fac obiectul anchetelor efectuate de autoritățile ucrainene:

- (a) pentru deturnare de fonduri sau active publice ucrainene sau pentru complicitate la aceasta sau
- (b) pentru abuz în serviciu în calitate de funcționar public sau demnitar în scopul obținerii unui avantaj nejustificat pentru sine sau pentru o parte terță, cauzând prin aceasta un prejudiciu fondurilor sau activelor publice ucrainene, sau pentru complicitate la o astfel de faptă.”

- 13 Regulamentul (UE) 2015/138 al Consiliului din 29 ianuarie 2015 de modificare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO 2015, L 24, p. 1) l-a modificat pe acesta din urmă în conformitate cu Decizia 2015/143.

- 14 Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 au fost modificate ulterior prin Decizia (PESC) 2015/364 a Consiliului din 5 martie 2015 (JO L 62, p. 25) și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/357 al Consiliului din 5 martie 2015 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO 2015, L 62, p. 1). Decizia 2015/364 a modificat articolul 5 din Decizia 2014/119, prelungind măsurile restrictive, în ceea ce îl privește pe domnul Yanukovych, până la 6 iunie 2015. Regulamentul de punere în aplicare 2015/357 a înlocuit, în consecință, anexa I la Regulamentul nr. 208/2014.

15 Prin aceste acte, numele domnului Yanukovych a fost păstrat pe listă, cu informațiile de identificare „fiul fostului președinte, membru al Verkhovna Rada (Consiliul Suprem)” și cu noua motivare care urmează:

„Persoană care face obiectul unor anchete efectuate de către autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice. Persoană asociată cu o persoană desemnată (fostul președinte al Ucrainei, Viktor Fedorovych Yanukovych) care face obiectul unor proceduri penale declanșate de către autoritățile ucrainene pentru deturnarea de fonduri sau active publice.”

16 Prin Decizia (PESC) 2015/876 a Consiliului din 5 iunie 2015 de modificare a Deciziei 2014/119 (JO 2015, L 142, p. 30) și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/869 al Consiliului din 5 iunie 2015 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 208/2014 (JO 2015, L 142, p. 1), numele domnului Yanukovych a fost eliminat de pe listă.

### **Procedura și concluziile părților**

17 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 14 mai 2014, domnul Yanukovych a introdus prezenta acțiune.

18 Prin actele depuse la grefa Tribunalului la 15 și, respectiv, la 16 septembrie 2014, Comisia Europeană și Ucraina au formulat cereri de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor Consiliului.

19 Prin Ordonanța din 12 noiembrie 2014, președintele Camerei a noua a Tribunalului a admis intervenția Comisiei. Comisia și-a depus memoriul, iar domnul Yanukovych și Consiliul și-au depus observațiile cu privire la acesta în termenele stabilite.

20 La 3 octombrie 2014, Consiliul a prezentat o cerere motivată, în conformitate cu articolul 18 alineatul (4) al doilea paragraf din Instrucțiunile pentru grefierul Tribunalului, prin care a solicitat ca conținutul unei anexe la memoriul în duplică să nu fie citat în documentele aferente acestei cauze la care publicul are acces.

21 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 24 decembrie 2014, Ucraina a informat Tribunalul că s-a desistat de cererea de intervenție.

22 Prin Ordonanța din 11 martie 2015, președintele Camerei a noua a Tribunalului a pronunțat radierea din registru a Ucrainei în calitate de intervenientă.

23 Prin scrisoarea din 11 martie 2015, grefa Tribunalului a informat părțile că faza scrisă a procedurii s-a încheiat.

24 La 20 martie 2015, domnul Yanukovych a decedat.

25 Prin înscris separat depus la grefa Tribunalului la 8 aprilie 2015, reprezentantul domnului Yanukovych a depus la grefa Tribunalului, în numele acestuia, un memoriu în adaptare pentru a se ține seama, pe de o parte, de Decizia 2015/143 și de Regulamentul 2015/138 și, pe de altă parte, de Decizia 2015/364 și de Regulamentul de punere în aplicare 2015/357, în măsura în care aceste acte îl priveau pe domnul Yanukovych.

26 În aceeași zi, reprezentantul domnului Yanukovych a introdus, în numele acestuia, o acțiune înregistrată la grefa Tribunalului cu numărul T-172/15, având ca obiect anularea aceluiași acte, cu precizarea că a fost introdusă preventiv, în paralel cu cererea de adaptare a cererii introductive.

- 27 În aceste două acte, reprezentantul domnului Yanukovych a precizat că acesta din urmă decedase cu puțin timp înainte de depunerea lor și a indicat în plus că în Ucraina procedura de numire a succesorului legal al acestuia era în curs și că era probabil ca văduva domnului Yanukovych să urmeze a fi succesoarea lui în drepturi. Reprezentantul domnului Yanukovych solicita, prin urmare, suspendarea cauzei pentru perioada necesară numirii succesorului legal și luării unei decizii cu privire la continuarea procedurii.
- 28 Prin Decizia președintelui Camerei a noua din 13 iulie 2015, în temeiul articolului 69 litera (d) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, procedura în prezenta cauză a fost suspendată până la 31 octombrie 2015.
- 29 Prin Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), Tribunalul (Camera a noua) a respins acțiunea formulată în cauza T-172/15 ca fiind vădit inadmisibilă, pentru motivul că fusese introdusă de reprezentantul domnului Yanukovych după decesul acestuia din urmă, având în vedere că niciun element al dosarului nu permitea să se interpreteze că acțiunea amintită fusese introdusă pe seama văduvei domnului Yanukovych, menționată în cuprinsul cererii introductive ca viitoarea moștenitoare a acestuia, sau pe seama altor eventuali succesori.
- 30 Prin scrisoarea din 30 octombrie 2015, reprezentantul domnului Yanukovych a depus la dosar certificatul de deces al acestuia și a indicat că văduva și singura moștenitoare a acestuia, doamna Olga Stanislavivna Yanukovych, intenționa să continue procedura, precizând motivele care justificau subzistența interesului acesteia de a exercita acțiunea, în pofida eliminării numelui domnului Yanukovych de pe listă.
- 31 La 22 februarie 2016, Consiliul a răspuns la memoriul în adaptare.
- 32 La 25 februarie 2016, Consiliul a prezentat o cerere motivată, în conformitate cu articolul 66 din Regulamentul de procedură, prin care a solicitat ca conținutul unei anexe la memoriul în adaptare să nu fie citat în documentele aferente acestei cauze la care publicul are acces.
- 33 La 10 martie 2016, Comisia a răspuns la memoriul în adaptare.
- 34 Prin scrisoarea din 17 martie 2016, grefa Tribunalului a solicitat părților să își exprime punctul de vedere cu privire la aplicabilitatea în speță a articolului 132 din Regulamentul de procedură, având în vedere Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806), și Hotărârile din 28 ianuarie 2016, Stavytskyi/Consiliul (T-486/14, nepublicată, EU:T:2016:45), Arbuzov/Consiliul (T-434/14, nepublicată, EU:T:2016:46), Klyuyev/Consiliul (T-341/14, EU:T:2016:47), Azarov/Consiliul (T-332/14, nepublicată, EU:T:2016:48) și Azarov/Consiliul (T-331/14, EU:T:2016:49), prin care Tribunalul a anulat Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 în măsura în care acestea îi priveau pe reclamantii din cauzele menționate. Prin aceeași scrisoare, părțile au fost de asemenea invitate să își exprime poziția cu privire la eventualele consecințe, referitoare la adaptarea concluziilor, pentru prezenta cauză ale Ordonanței din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569). Părțile au răspuns la această solicitare în termenele stabilite.
- 35 Reclamanta, doamna Stanislavivna Yanukovych, solicită în esență Tribunalului:
- anularea Deciziei 2014/119, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2014/216, și a Regulamentului nr. 208/2014, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 381/2014, a Deciziei 2015/143 și a Regulamentului 2015/138, precum și a Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357, în măsura în care aceste acte îl privesc pe domnul Yanukovych;
  - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

36 Consiliul solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii;
- în subsidiar, în cazul anulării, declararea menținerii efectelor Deciziei 2014/119, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2014/216, în măsura în care îl privesc pe domnul Yanukovych, până când anularea în parte a Regulamentului nr. 208/2014, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 381/2014, își produce efectele;
- obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

37 Comisia solicită respingerea acțiunii.

### **În drept**

*Cu privire la concluziile în anularea Deciziei 2014/119, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2014/216, și a Regulamentului nr. 208/2014, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 381/2014, în măsura în care aceste acte îl privesc pe domnul Yanukovych*

- 38 Potrivit articolului 132 din Regulamentul de procedură, atunci când Curtea de Justiție sau Tribunalul s-a pronunțat deja asupra uneia sau mai multor probleme de drept identice cu cele ridicate prin motivele acțiunii și atunci când Tribunalul constată că faptele sunt dovedite, acesta poate, după închiderea fazei scrise a procedurii, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea părților, să decidă să declare acțiunea ca fiind în mod vădit fondată prin ordonanță motivată, în care se face trimitere la jurisprudența relevantă.
- 39 În speță, Tribunalul apreciază că sunt întrunite condițiile de aplicare a articolului 132 din Regulamentul de procedură și decide să se pronunțe fără continuarea procedurii.
- 40 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că reclamanta solicită anularea Deciziei 2014/119, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2014/216, precum și anularea Regulamentului nr. 208/2014, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 381/2014, în măsura în care aceste acte îl privesc pe domnul Yanukovych. Or, trebuie să se constate că nici Decizia de punere în aplicare 2014/216, nici Regulamentul de punere în aplicare nr. 381/2014 nu îl privesc pe domnul Yanukovych. Prin urmare, concluziile reclamantei nu au ca obiect decât anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, în măsura în care aceste acte îl privesc pe domnul Yanukovych.
- 41 În susținerea acțiunii, reclamanta invocă șapte motive, întemeiate, primul, pe lipsa bazei juridice, al doilea, pe un abuz de putere, al treilea, pe lipsa motivării, al patrulea, pe nerespectarea criteriilor de includere în listă, al cincilea, pe o eroare vădită de apreciere, al șaselea, pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la o cale de atac efectivă și, al șaptelea, pe încălcarea dreptului de proprietate.
- 42 Tribunalul consideră oportun să examineze mai întâi al patrulea motiv, în susținerea căruia reclamanta arată în esență că adoptarea măsurilor restrictive în privința domnului Yanukovych s-a efectuat în lipsa unei baze factuale suficient de solide.
- 43 Astfel, acest motiv ridică o problemă de drept identică celei cu privire la care Tribunalul s-a pronunțat deja în Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806), și în Hotărârile din 28 ianuarie 2016, Stavvtskyi/Consiliul (T-486/14, nepublicată, EU:T:2016:45), Arbuzov/Consiliul

(T-434/14, nepublicată, EU:T:2016:46), Klyuyev/Consiliul (T-341/14, EU:T:2016:47), Azarov/Consiliul (T-332/14, nepublicată, EU:T:2016:48) și Azarov/Consiliul (T-331/14, EU:T:2016:49), care au rămas, toate, definitive și dispun în prezent de autoritatea absolută a lucrului judecat.

- 44 Prin acest motiv, reclamanta susține în special, pe de o parte, că includerea numelui domnului Yanukovych în listă pentru singurul motiv că acesta făcea obiectul unei anchete nu îndeplinește, în lumina jurisprudenței relevante, criteriile prevăzute de Decizia 2014/119 și de Regulamentul nr. 208/2014, care menționează „persoane identificate ca fiind responsabile” pentru deturnarea de fonduri publice, și, pe de altă parte, că simplul fapt că acesta era identificat ca fiind „fiul fostului președinte” nu este suficient pentru a-l califica drept „asociat” al acestuia din urmă, potrivit jurisprudenței. În orice caz, Consiliul nu s-ar fi achitat de sarcina probei.
- 45 În replică, reclamanta arată că Consiliul, pe de o parte, nu a verificat afirmațiile cuprinse în scrisoarea Biroului Procurorului General al Ucrainei trimisă Înalțului Reprezentant al Uniunii Europene pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate (denumită în continuare „scrisoarea din 3 martie 2014”), care constituie singurul element de probă de care dispunea Consiliul la data adoptării Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, și, pe de altă parte, nu poate invoca informații ulterioare actelor amintite. Prin urmare, această scrisoare nu ar fi suficientă pentru a constitui „probele și informațiile concrete indispensabile” pentru a justifica includerea numelui domnului Yanukovych în listă.
- 46 Ca răspuns la aceste critici, mai întâi, Consiliul arată că, potrivit jurisprudenței relevante, îi revine sarcina de a efectua el însuși identificarea persoanelor susceptibile de a fi calificate drept responsabile pentru deturnarea de fonduri publice, pe baza unor informații concordante, și că trebuie să se confere expresiei „identificate” o interpretare largă care permite să fie avute în vedere printre altele, pe lângă persoanele urmărite penal pentru fapte de deturnare de fonduri publice, și persoanele care fac obiectul unor anchete pentru participarea la infracțiuni legate de deturnarea de fonduri ale statului ucrainean și transferul lor ilegal. O astfel de anchetă ar constitui, astfel, o etapă preliminară deschiderii unei proceduri penale și ar privi persoanele suspectate de a fi participat la astfel de infracțiuni.
- 47 Pe de altă parte, acesta arată că scrisoarea din 3 martie 2014, confirmată de informații suplimentare furnizate ulterior de Biroul Procurorului General al Ucrainei, indica faptul că, în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva anumitor foști înalți funcționari, fuseseră dovedite anumite fapte referitoare la deturnarea de fonduri publice în cantumuri importante și transferul ilegal ulterior al acestor fonduri în afara teritoriului Ucrainei și că se preciza, în plus, că ancheta privind infracțiunile vizate mai sus arătase că alte persoane, printre care domnul Yanukovych, participaseră la infracțiuni de aceeași natură. În consecință, Decizia 2014/119 și Regulamentul nr. 208/2014 ar fi fost adoptate pe o bază factuală suficient de solidă. Obligația unei cerințe mai stricte ar risca să aducă atingere eficacității regimului de măsuri restrictive legate de deturnarea de fonduri publice.
- 48 În această privință, trebuie arătat că, astfel cum s-a amintit la punctul 38 din Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806), deși Consiliul dispune de o largă putere de apreciere în privința criteriilor generale care trebuie luate în considerare în vederea adoptării de măsuri restrictive, efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene impune ca, în cadrul controlului legalității motivelor pe care se întemeiază decizia de includere sau de menținere a numelui unei anumite persoane pe o listă de persoane care fac obiectul unor măsuri restrictive, instanța Uniunii să se asigure că această decizie, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de motive pe care se bazează decizia menționată, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru a susține aceeași decizie, sunt întemeiate în mod suficient de precis și de concret (a se vedea Hotărârea din 21 aprilie 2015, Anboubă/Consiliul, C-605/13 P, EU:C:2015:248, punctele 41 și 45 și jurisprudența citată).

- 49 Precum în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806, punctul 39), în speță, criteriul prevăzut la articolul 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119 prevede că sunt adoptate măsuri restrictive față de persoane care au fost identificate ca fiind responsabile pentru deturnare de fonduri publice. Pe de altă parte, din considerentul (2) al deciziei menționate reiese că Consiliul a adoptat aceste măsuri „în vederea consolidării și sprijinirii statului de drept [...] în Ucraina”.
- 50 Numele domnului Yanukovych a fost inclus în listă pentru motivul că era o „[p]ersoană supusă urmării penale în Ucraina pentru anchetarea unor infracțiuni legate de delapidarea de fonduri ale statului ucrainean și transferul lor ilegal în afara Ucrainei”. Rezultă că Consiliul a considerat că domnul Yanukovych făcea obiectul unei investigații sau al unei anchete preliminare care nu ajunsese sau nu ajunsese încă la o punere sub acuzare oficială, ca urmare a presupusei sale implicări în fapte de deturnare de fonduri publice.
- 51 Precum în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806, punctul 41), în susținerea motivului includerii numelui domnului Yanukovych în listă, Consiliul invocă scrisoarea din 3 martie 2014, precum și alte elemente de probă ulterioare Deciziei 2014/119 și Regulamentului nr. 208/2014.
- 52 Scrisoarea din 3 martie 2014 are două părți. Prima parte a acesteia precizează că „organele ucrainene responsabile cu aplicarea legii” au angajat un anumit număr de proceduri penale pentru a ancheta acte infracționale săvârșite de foști înalți funcționari, în privința cărora ancheta desfășurată în legătură cu infracțiunile menționate mai sus a permis să se dovedească deturnarea de fonduri publice în cantități importante și transferul ilegal ulterior al acestor fonduri în afara teritoriului Ucrainei. Numele acestor înalți funcționari (în număr de opt și toate subliniate) sunt enumerate în continuare. A doua parte adaugă că „ancheta verifică participarea altor înalți funcționari care reprezintă fostele autorități în același gen de infracțiuni” și că se prevede să fie informați în termen scurt despre deschiderea acestei anchete. Numele celorlalți înalți funcționari, în număr de zece, printre care și cel al domnului Yanukovych (singurul care nu a fost subliniat), sunt de asemenea enumerate în continuare.
- 53 Nu se contestă că acesta este singurul temei pe baza căruia domnul Yanukovych a fost identificat „ca fiind responsabil pentru deturnarea de fonduri ale statului ucrainean” în sensul articolului 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119.
- 54 Precum în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806, punctul 42), scrisoarea din 3 martie 2014 este, dintre elementele de probă depuse de Consiliu în cursul prezentei proceduri, singurul anterior Deciziei 2014/119 și Regulamentului nr. 208/2014. Legalitatea acestor acte trebuie apreciată, așadar, prin raportare la acest unic element de probă.
- 55 Or, astfel cum a apreciat Tribunalul în Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul (T-290/14, EU:T:2015:806, punctele 43 și 44), trebuie să se considere că, deși provine de la o înaltă instituție judiciară a unei țări terțe, scrisoarea menționată nu conține decât o afirmație generală și generică ce leagă numele reclamantului, printre cele ale altor foști înalți funcționari, de o anchetă care, în esență, ar fi dovedit fapte de deturnare de fonduri publice. Astfel, scrisoarea nu furnizează nicio precizare cu privire la faptele a căror dovadă era în curs de verificare prin ancheta desfășurată de autoritățile ucrainene și, cu atât mai puțin, cu privire la răspunderea individuală, fie ea și numai prezumată, a domnului Yanukovych în această privință (a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 28 ianuarie 2016, Azarov/Consiliul, T-332/14, nepublicată, EU:T:2016:48, punctul 46).
- 56 Mai trebuie arătat că, spre deosebire de împrejurările din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 27 februarie 2014, Ezz și alții/Consiliul (T-256/11, EU:T:2014:93, punctele 57-61), confirmată în recurs prin Hotărârea din 5 martie 2015, Ezz și alții/Consiliul (C-220/14 P, EU:C:2015:147), invocate de



Consiliu în speță, pe de o parte, acesta nu dispunea de informații privind faptele sau comportamentele reproșate în mod concret domnului Yanukovych de autoritățile ucrainene și, pe de altă parte, că scrisoarea din 3 martie 2014, chiar examinată în contextul în care intervine, nu poate constitui o bază factuală suficient de solidă în sensul jurisprudenței citate la punctul 48 de mai sus pentru a include numele domnului Yanukovych în listă pentru motivul că era „identificat ca fiind responsabil” pentru deturnare de fonduri publice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul, T-290/14, EU:T:2015:806, punctele 46-48).

- 57 Independent de stadiul în care se afla procedura care trebuia să fie aplicată în privința domnului Yanukovych, Consiliul nu putea adopta măsuri restrictive față de acesta fără a cunoaște faptele de deturnare de fonduri publice care îi erau imputate în mod concret de autoritățile ucrainene. Astfel, numai având cunoștință de aceste fapte Consiliul ar fi fost apt să stabilească posibilitatea acestora, pe de o parte, de a fi calificate drept deturnare de fonduri publice și, pe de altă parte, de a repune în discuție statul de drept în Ucraina, a cărui consolidare și susținere constituie, așa cum s-a amintit la punctul 49 de mai sus, obiectivul urmărit prin adoptarea măsurilor restrictive în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 ianuarie 2016, Azarov/Consiliul, T-331/14, EU:T:2016:49, punctul 55).
- 58 De altfel, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze, în caz de contestare, temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeinicii motivelor menționate (a se vedea Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul, T-290/14, EU:T:2015:806, punctul 45 și jurisprudența citată).
- 59 Prin urmare, trebuie să se concluzioneze, astfel cum a decis Tribunalul în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 26 octombrie 2015, Portnov/Consiliul, T-290/14, EU:T:2015:806, punctul 50), ținând seama de identitatea problemelor de drept ridicate cât privește sarcina probei care revine Consiliului și de caracterul argumentat suficient de precis și de concret al motivelor invocate pentru includerea în listă, că includerea numelui domnului Yanukovych nu respectă criteriile de desemnare a persoanelor vizate de măsurile restrictive în discuție stabilite prin Decizia 2014/119.
- 60 În sfârșit, în ceea ce privește condiția referitoare la constatarea Tribunalului potrivit căreia faptele sunt dovedite, prevăzută la articolul 132 din Regulamentul de procedură, trebuie arătat că elementul de fapt pe care s-a întemeiat Consiliul pentru a include numele domnului Yanukovych în listă, mai precis că, potrivit scrisorii din 3 martie 2014, exista o investigație sau o anchetă preliminară desfășurată de autoritățile ucrainene în privința acestuia pentru deturnare de fonduri publice, nu este contestat din punct de vedere material de părți și, prin urmare, poate fi considerat dovedit.
- 61 În consecință, prezenta acțiune, în măsura în care are ca obiect anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, trebuie să fie declarată ca fiind în mod vădit întemeiată, în conformitate cu articolul 132 din Regulamentul de procedură.
- 62 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție prin argumentele Consiliului, invocate ca răspuns la o întrebare a Tribunalului (a se vedea punctul 34 de mai sus), care au drept obiect contestarea aplicării în speță a acestui articol.
- 63 Cu titlu introductiv, trebuie observat că Consiliul nu ridică obiecții specifice referitoare la condițiile care trebuie îndeplinite pentru a se putea aplica în speță articolul 132 din Regulamentul de procedură. Acesta se limitează la a invoca două aspecte de natură procedurală care ar face din prezenta cauză un caz particular care nu ar putea fi soluționat prin ordonanță motivată în sensul acestui articol.
- 64 Mai specific, în primul rând, Consiliul, susținut de Comisie, arată că, spre deosebire de fiecare dintre cauzele în care s-au pronunțat hotărârile menționate în întrebarea adresată de Tribunal (a se vedea punctul 34 de mai sus), în speță se ridică problema dacă există un interes de a menține acțiunea în ceea ce privește anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014, din moment ce domnul Yanukovych a fost șters de pe listă ca urmare a decesului său.

- 65 În al doilea rând, Consiliul susține că ar trebui soluționată o problemă de litispendență din perspectiva Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357, care ar fi prevăzut menținerea numelui domnul Yanukovych pe listă până la 6 iunie 2015.
- 66 În ceea ce privește prima obiecție, trebuie să se constate, pe de o parte, că aceasta nu este clară și, pe de altă parte, că nu este motivată. Astfel, Consiliul nu a prezentat niciun argument în memoriul său în răspuns la memoriul în adaptare în ceea ce privește pretinsa lipsă de interes a reclamantei de a continua procedura.
- 67 În măsura în care această obiecție trebuie înțeleasă în sensul că reclamanta ar fi pierdut interesul în soluționarea litigiului ca urmare a ștergerii numelui domnului Yanukovych de pe listă în urma decesului său, trebuie arătat, cu titlu introductiv, pe de o parte, că reiese din jurisprudență că o acțiune în anulare inițiată de destinatarul unui act poate fi continuată de avândul-cauză cu titlu universal al acestuia, în special în cazul decesului unei persoane fizice (a se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2015, Tomana și alții/Consiliul și Comisia, T-190/12, EU:T:2015:222, punctul 50 și jurisprudența citată), și, pe de altă parte, că interesul unui reclamant de a exercita acțiunea trebuie să existe în continuare până la pronunțarea hotărârii judecătorești, sub sancțiunea nepronunțării asupra fondului, ceea ce presupune ca acțiunea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, să aducă un beneficiu părții care a formulat-o (a se vedea Hotărârea din 6 iunie 2013, Ayadi/Comisia, C-183/12 P, nepublicată, EU:C:2013:369, punctul 59 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 22 aprilie 2015, Tomana și alții/Consiliul și Comisia, T-190/12, EU:T:2015:222, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 68 Cu privire la acest aspect, jurisprudența a precizat că, deși recunoașterea nelegalității actului atacat nu poate, ca atare, să repare un prejudiciu material sau o atingere adusă vieții private, ea este totuși de natură să reabiliteze persoana vizată sau să constituie o formă de reparare a prejudiciului moral pe care aceasta l-a suferit ca urmare a acestei nelegalități și să justifice în acest mod existența în continuare a interesului său de a exercita acțiunea. În această privință, împrejurarea că abrogarea măsurilor restrictive în discuție era definitivă nu împiedică menținerea unui interes de a exercita acțiunea în ceea ce privește efectele actelor care au impus aceste măsuri produse între data intrării lor în vigoare și data abrogării acestora (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 mai 2013, Abdulrahim/Consiliul și Comisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punctele 70-72 și 82).
- 69 În speță, trebuie să se constate că desemnarea în mod public a domnului Yanukovych ca făcând obiectul unei proceduri penale în Ucraina pentru fapte de deturnare de fonduri publice a fost în măsură să dăuneze în special reputației sale ca om politic.
- 70 În aceste împrejurări, având în vedere că, astfel cum s-a precizat la punctul 67 de mai sus, avândul-cauză cu titlu universal al domnului Yanukovych are dreptul să continue procedura, interesul său de a exercita acțiunea se menține, în pofida eliminării numelui domnului Yanukovych de pe listă, astfel încât să se admită de către instanța Uniunii că acesta din urmă nu ar fi trebuit să fie inclus niciodată pe această listă sau că nu ar fi trebuit să fie inclus potrivit procedurii care a fost urmată de instituțiile Uniunii. Această afirmație este valabilă cu atât mai mult cu cât eliminarea numelui domnului Yanukovych de pe listă a reprezentat consecința decesului acestuia, iar nu rezultatul unei reexaminări a motivelor care au justificat includerea inițială a numelui său.
- 71 Prin urmare, se impune să se concluzioneze că interesul reclamantei de a exercita acțiunea persistă în pofida abrogării, în ceea ce îl privește pe domnul Yanukovych, a măsurilor restrictive în litigiu.
- 72 În ceea ce privește cea de a doua obiecție, este suficient să se constate că nu există nicio acțiune introdusă în fața Tribunalului anterior depunerii memoriului în adaptare și pendinte în prezent care să opună aceleași părți, să aibă același obiect și să se întemeieze pe aceleași motive. În consecință, Tribunalul nu a putut detecta nicio problemă de litispendență.

- 73 Prin urmare, având în vedere toate considerațiile care precedă, trebuie să se admită acțiunea, care este în mod vădit fondată în sensul articolului 132 din Regulamentul de procedură cât privește obținerea anulării Deciziei 2014/119 în măsura în care aceasta îl vizează pe domnul Yanukovich.
- 74 Pentru aceleași motive, Regulamentul nr. 208/2014 trebuie anulat în măsura în care îl privește pe domnul Yanukovich.
- 75 Având în vedere că Decizia 2015/876 și Regulamentul de punere în aplicare 2015/869 (a se vedea punctul 16 de mai sus) au eliminat numele domnului Yanukovich de pe listă, nu este necesară pronunțarea cu privire la problema menținerii efectelor Deciziei 2014/119 în măsura în care îl privește pe acesta.

*Cu privire la concluziile în anulare, pe de o parte, a Deciziei 2015/143 și a Regulamentului 2015/138 și, pe de altă parte, a Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357, în măsura în care acestea îl privesc pe domnul Yanukovich*

- 76 În temeiul articolului 126 din Regulamentul de procedură, atunci când Tribunalul este în mod vădit necompetent să judece o acțiune sau atunci când aceasta este în mod vădit inadmisibilă sau în mod vădit nefondată, Tribunalul poate oricând să decidă, la propunerea judecătorului raportor, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată. În speță, Tribunalul consideră că înscrisurile de la dosar sunt suficient de lămuritoare și decide să se pronunțe fără continuarea procedurii.
- 77 În memoriul în adaptare, reclamanta solicită de asemenea anulare, pe de o parte, a Deciziei 2015/143 și a Regulamentului 2015/138, în măsura în care modifică articolul 1 alineatul (1) din Decizia 2014/119 și, respectiv, articolul 3 din Regulamentul nr. 208/2014 și, pe de altă parte, a Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357.
- 78 În răspunsul său la memoriul în adaptarea concluziilor, Consiliul arată, pe de o parte, că Tribunalul nu este competent, în lumina articolului 257 TFUE, să se pronunțe cu privire la o acțiune împotriva Deciziei 2015/143, care a fost adoptată în special în temeiul articolului 29 TFUE, și, pe de altă parte, că extinderea concluziilor la aceasta, precum și la Regulamentul 2015/138 este inadmisibilă din cauza lipsei capacității procesuale active a reclamantei.
- 79 În continuare, în răspunsul scris la întrebarea adresată de Tribunal, Consiliul, susținut de Comisie, a arătat că memoriul în adaptare trebuia declarat vădit inadmisibil pentru aceleași motive precum cele care au determinat Tribunalul să respingă ca vădit inadmisibilă acțiunea în cauza în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovich/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569) (a se vedea punctul 29 de mai sus).
- 80 În această privință, trebuie arătat că adaptarea cererii introductive efectuată printr-un act depus la grefa Tribunalului pe parcursul judecății, în împrejurări precum cele din prezenta cauză, constituie un act de procedură care, fără a aduce atingere unei decizii ulterioare a Tribunalului privind admisibilitatea, echivalează cu introducerea unei acțiuni pe calea unei cereri introductive (a se vedea în acest sens Ordonanța din 21 iunie 2012, Hamas/Consiliul, T-531/11, nepublicată, EU:T:2012:317, punctul 16 și jurisprudența citată).
- 81 Potrivit articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute la primul și la al doilea paragraf ale acestui articol, o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare.

- 82 În plus, potrivit jurisprudenței, admisibilitatea unei acțiuni trebuie apreciată prin raportare la situația de la momentul în care este depusă cererea introductivă. Dacă, la momentul respectiv, nu sunt întrunite condițiile pentru formularea acțiunii, aceasta este, așadar, inadmisibilă (Hotărârea din 27 noiembrie 1984, Bensider și alții/Comisia, 50/84, EU:C:1984:365, punctul 8). Trebuie arătat că aceste considerații pot fi transpuse, având în vedere jurisprudența amintită la punctul 80 de mai sus, situațiilor, precum cea din prezenta cauză, în care un reclamant solicită, prin intermediul unui memoriu în adaptare, anularea unui act nou, care înlocuiește sau modifică un act cu același obiect și care a făcut deja obiectul unei cereri de anulare.
- 83 Astfel cum s-a amintit anterior, domnul Yanukovych a decedat la 20 martie 2015. La o dată ulterioară decesului acestuia, și anume la 8 aprilie 2015, reprezentantul său a depus la grefă, în numele domnului Yanukovych, memoriul în adaptare. Din dosar nu reiese că acest act a fost depus pe seama reclamantei.
- 84 În consecință, asemenea considerațiilor Tribunalului dintr-o cauză în esență identică, și anume cea în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), memoriul în adaptare depus de reprezentantul domnului Yanukovych trebuie să fie respins ca inadmisibil, având în vedere că acesta decedase la data depunerii acestui act la grefa Tribunalului.
- 85 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție prin argumentele invocate de reclamantă în răspunsul său scris la întrebarea adresată de Tribunal.
- 86 În primul rând, reclamanta susține, pe de o parte, că procesul de identificare a succesorului legal al domnului Yanukovych era în curs la momentul depunerii memoriului în adaptare, aceasta așteptând confirmarea drepturilor sale de către autoritățile ucrainene, și, pe de altă parte, că era evident că memoriul în adaptare fusese introdus în numele ei, în calitate de succesor legal al defunctului. În aceste împrejurări, ținând seama de termenul acțiunii în anulare prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, reclamanta se afla în imposibilitatea de a aștepta confirmarea menționată a succesiunii pentru a depune memoriul în adaptare.
- 87 În această privință, este suficient să se constate că, contrar afirmațiilor reclamantei, memoriul în adaptare nu a fost depus în numele și pe seama acesteia. Aceasta ar fi putut, dacă era cazul, să introducă o acțiune în nume propriu și pe seama sa având ca obiect anularea actelor pe care considera necesar să le conteste, justificând propriul său interes de a obține anularea, având în vedere că nu era destinatarul acestora. Alternativ, aceasta ar fi putut, de asemenea în nume propriu și pe seama sa, să își exprime interesul de a continua prezenta procedură solicitând posibilitatea de a adapta concluziile în lumina noilor acte pe care considera necesar să le conteste, justificând, și în această ipoteză, interesul personal de a exercita acțiunea în această privință.
- 88 În al doilea rând, reclamanta afirmă că Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), nu are un caracter obligatoriu pentru Tribunal în ceea ce privește admisibilitatea memoriului în adaptare și că nu ar rezulta din aceasta nicio concluzie nefavorabilă pentru prezenta cauză. În opinia sa, considerația potrivit căreia adaptarea cererii introductive echivalează cu introducerea unei noi acțiuni, iar nu cu continuarea procedurii, nu este corectă. Pe de altă parte, reclamanta nu ar fi fost în măsură să își prezinte argumentele în cadrul cauzei în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), și nu ar fi existat niciun motiv pentru a contesta ordonanța amintită. În sfârșit, Tribunalul nu ar fi considerat memoriul în adaptare ca fiind inadmisibil în cursul procedurii din prezenta cauză, nici măcar în timpul suspendării acesteia, și nicio parte nu ar fi invocat inadmisibilitatea acestuia.
- 89 În această privință, independent chiar de problema dacă, în prezenta cauză, ordonanța amintită are un caracter obligatoriu pentru Tribunal, trebuie arătat că, în orice caz, întrucât acțiunea formulată în cauza în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), și memoriul în adaptare din prezenta cauză au fost depuse în împrejurări

și în condiții identice, nu există niciun motiv – și nici reclamanta nu invocă vreunul – pentru a trata cele două situații în mod diferit. În plus, contrar afirmațiilor reclamantei, reiese dintr-o jurisprudență consacrată că adaptarea cererii introductive echivalează cu introducerea unei noi acțiuni pe calea unei cereri introductive (a se vedea punctul 80 de mai sus). Împrejurarea că reclamanta nu a avut ocazia de a-și exprima punctul de vedere în favoarea admisibilității acțiunii în cadrul cauzei în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), și că nu a considerat adecvat să conteste ordonanța prin care se pune capăt procedurii în această cauză a fost soluționată este lipsită de relevanță în ceea ce privește aprecierea admisibilității memoriului în adaptare. În special, în prezenta cauză, Tribunalul, astfel cum a procedat cu privire la acțiunea introdusă în cauza în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), se limitează la a constata că memoriul în adaptare a fost introdus în numele unei persoane decedate.

- 90 Pe de altă parte, faptul că Tribunalul nu ar fi considerat de îndată memoriul în adaptare ca fiind inadmisibil, notificându-l Consiliului și Comisiei, este lipsit de orice semnificație. În plus, în speță s-a precizat în mod expres, în scrisoarea adresată de grefă reclamantei la 9 decembrie 2015, că depunerea la dosar a memoriului în adaptare nu aduce atingere deciziei cu privire la admisibilitatea memoriului amintit. În această privință, trebuie arătat, de altfel, că articolul 86 alineatul (5) din Regulamentul de procedură prevede că, „[f]ără a aduce atingere deciziei care urmează a fi luată de Tribunal cu privire la admisibilitatea memoriului de adaptare a cererii introductive, președintele stabilește pârâului un termen pentru a răspunde la memoriul în adaptare”.
- 91 În al treilea rând, reclamanta susține de asemenea că a considera că memoriul în adaptare este inadmisibil echivalează cu impunerea unui obstacol procedural contrar principiului efectivității sau economiei procedurale. Astfel, aceasta ar fi demonstrat intenția sa de a continua procedura și interesul de a exercita acțiunea. În plus, reclamanta insistă, întemeindu-se pe articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale, pe articolul 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, precum și pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, asupra posibilității apropiaților unui defunct de a formula acțiuni atunci când au un interes moral sau material. În sfârșit, având în vedere o eventuală acțiune în despăgubire în urma prezentei proceduri, ar fi contrar principiului economiei procedurale să se decidă dacă a avut loc o încălcare a unei norme de drept într-o procedură separată în ceea ce privește doar o parte dintre măsurile restrictive contestate.
- 92 În această privință, trebuie observat că Tribunalul nu a pus la îndoială interesul apropiaților defunctului și în special al moștenitoarei sale universale de a continua procedura, astfel cum a fost inițiată prin cererea introductivă a domnului Yanukovych. Astfel, Tribunalul s-a limitat la a constata, astfel cum a procedat în cauza în care s-a pronunțat Ordonanța din 16 iulie 2015, Yanukovych/Consiliul (T-172/15, nepublicată, EU:T:2015:569), că memoriul în adaptare fusese depus de reprezentantul domnului Yanukovych, în numele acestuia, ulterior decesului acestuia din urmă (a se vedea punctul 87 de mai sus). Acesta este singurul motiv pentru care Tribunalul consideră memoriul în adaptare din prezenta cauză ca fiind vădit inadmisibil, acțiunea în cauza T-172/15 fiind respinsă ca fiind vădit inadmisibilă pentru un motiv similar.
- 93 În consecință, trebuie să se respingă adaptarea și, prin urmare, acțiunea ca fiind vădit inadmisibile în măsura în care sunt îndreptate împotriva Deciziei 2015/143 și a Regulamentului 2015/138, fără a fi necesară pronunțarea asupra celeilalte cauze de inadmisibilitate invocate de Consiliu în ceea ce privește cererea de anulare a Deciziei 2015/143 și a Regulamentului 2015/138.
- 94 Prin urmare, în lumina tuturor considerațiilor de mai sus, se impune, pe de o parte, anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014 în măsura în care acestea îl privesc pe domnul Yanukovych și, pe de altă parte, respingerea acțiunii ca fiind vădit inadmisibilă în măsura în care este îndreptată împotriva Deciziei 2015/143 și a Regulamentului 2015/138, precum și împotriva Deciziei 2015/364 și a Regulamentului de punere în aplicare 2015/357.

95 În această privință, este necesar să se precizeze că Decizia 2015/364 constituie o decizie autonomă, adoptată de Consiliu în urma unei reexaminări periodice, prevăzută la articolul 5 al treilea paragraf din Decizia 2014/119 și la articolul 14 alineatul (4) din Regulamentul nr. 208/2014. În aceste împrejurări, cu toate că anularea Deciziei 2014/119 și a Regulamentului nr. 208/2014 presupune anularea includerii numelui domnului Yanukovych în listă în ceea ce privește perioada anterioară datei de intrare în vigoare a Deciziei 2015/364, în schimb, aceasta nu poate pune în discuție legalitatea aceleiași includeri în ceea ce privește perioada ulterioară datei de intrare în vigoare menționate.

### **Cu privire la cheltuielile de judecată**

96 Potrivit articolului 134 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, în cazul în care mai multe părți cad în pretenții, Tribunalul decide asupra repartizării cheltuielilor de judecată.

97 În speță, întrucât Consiliul a căzut în pretenții în ceea ce privește cererea de anulare formulată în cererea introductivă, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată aferente cererii menționate, conform concluziilor reclamantei. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții în ceea ce privește cererea de anulare formulată în memoriul în adaptarea concluziilor, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată aferente cererii menționate, conform concluziilor Consiliului.

98 Pe de altă parte, potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a noua)

dispune:

- 1) **Anulează Decizia 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina și Regulamentul (UE) nr. 208/2014 al Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina, în versiunile lor inițiale, în măsura în care acestea îl privesc pe domnul Viktor Viktorovych Yanukovych.**
- 2) **Respinge acțiunea cu privire la restul motivelor.**
- 3) **Obligă Consiliul Uniunii Europene să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de doamna Olga Stanislavivna Yanukovych, în calitate de moștenitoare a domnului Viktorovych Yanukovych, în ceea ce privește cererea de anulare formulată în cererea introductivă.**
- 4) **O obligă pe doamna Stanislavivna Yanukovych, în calitate de moștenitoare a domnului Viktorovych Yanukovych, să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Consiliu în ceea ce privește cererea de anulare formulată în memoriul în adaptare.**
- 5) **Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Pronunțată la Luxemburg, la 12 iulie 2016.

Grefier  
E. Coulon

Președinte  
G. Berardis